

**Správa o komparatívnom monitoringu hlavných spravodajských programov v plnoformátových televíznych staniciach - STV, TV Markíza, TV JOJ
za obdobie 1.6.2002-16.6.2002**

Vypracoval: Programový odbor

Prerokované Radou pre vysielanie a retransmisiu dňa 16.07.2002

Cieľ monitoringu: komparácia prezentácie politických subjektov v hlavných spravodajských programoch STV, TV Markíza a TV JOJ, a to predovšetkým z pohľadu napĺňania §16 ods.b) zákona č. 308/2000 Z.z. o vysielaní a retransmisií, podľa ktorého je vysielateľ povinný *"zabezpečiť objektivnosť a nestrannosť spravodajských programov a politickopublicistických programov; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru."*

Časový rozsah monitoringu: 1.6.2002 - 16.6.2002

Výberový súbor: hlavné spravodajské programy STV, TV Markíza a TV JOJ

Sledované parametre:

- priestor prezentácie politických subjektov (prezident, vláda, politické strany)
- spôsob ich prezentácie (pozitívny, neutrálny, negatívny)
- nekorektné správy (dodržiavanie princípov žurnalistickej profesionality predovšetkým v súvislosti s vyššie citovaným § 16 zákona č. 308/2000 Z.z.)

Metodika a zaznamenávanie údajov:

V rámci zvolených sledovaných parametrov boli za posudzované považované tie príspevky domáceho spravodajstva, v ktorých boli zaznamenané (slovom, obrazom) sledované subjekty - prezident, vláda a jej zástupcovia, politické strany a ich zástupcovia. Časový priestor venovaný sledovaným subjektom bol meraný v sekundách. Osobám, ktoré zastupovali sledovaný subjekt, sa čas pripisoval, keď:

- osoba bola *priamo prezentovaná* - t.j.osoba dostala priestor na vyjadrenie, hovorila na kameru alebo mikrofón
- osoba bola prezentovaná *sprostredkovane, nepriamo* - t.j. o osobe sa vyjadroval iný subjekt, napríklad politik alebo občan, o osobe hovoril alebo ju citoval zástupca média, osoba bola v zábere a materiál komentoval redaktor.

V prípade, keď subjekt nedostal priestor, ktorý by sa dal zmerať, ale bol v príspevku spomenutý, bol mu pridelený čas 1 s.

Ak sledovaný subjekt nebol prezentovaný osobou, bol zaznamenaný taký časový priestor, na akom bola informácia o ňom prezentovaná - v prípade televízie sú to napr. aj ilustračné zábery, logo strany a pod.

Ku každému subjektu bola okrem časového priestoru priradená aj hodnotiacia známka,

ktorá vystihovala spôsob, akým boli informácie o sledovanom subjekte prezentované. Hodnotová škála pozostávala z 3 stupňov:

1. *pozitívny* - kontext informácií, v rámci ktorých bol subjekt prezentovaný, mal pozitívny charakter a informácie o subjekte vyznievali v jeho prospech
2. *neutrálny* - informácie o prezentovanom subjekte boli vecné, neobsahovali ani pozitívny, ani negatívny kontext
3. *negatívny* - kontext informácií, v rámci ktorých bol subjekt prezentovaný, mal negatívny charakter a informácie o subjekte vyznievali v jeho neprospech.

Zaznamenávalo sa meno subjektu, príslušnosť (tak ako bola médiom uvedená a ako vyplývala z kontextu prezentácie), časový priestor prezentácie (v sekundách), spôsob prezentácie (pozitívny, neutrálny, negatívny). Záznamové dáta sa najprv vpisovali do formulárov a následne spracovávali v počítači v programe Microsoft Excel.

Kvalitatívny aspekt posudzovania monitorovaných obsahov predstavovalo v realizovanom monitoringu spravodajstva okrem spôsobu prezentácie sledovanie a zaznamenávanie **nekorektných správ**, t.j. správ, ktoré nezodpovedajú profesionálnym kritériám žurnalistickej práce. Pri určovaní týchto ukazovateľov sa vychádzalo z kritérií žurnalistickej práce, ktorými sú podľa L.Hagena:

relevancia (prezentácia toho, čo si zasluhuje zo spoločenského hľadiska pozornosť), **presnosť** (najdôležitejšie kritérium kvality žurnalistickej práce; znamená, že správa by mala obsahovať výlučne fakty zodpovedajúce skutočnosti), **transparentnosť** (požiadavka uvádzať pri kontrovernej problematike informačné zdroje potvrdzujúce spoľahlivosť informácií), **vecnosť** (žurnalisti by nemali do prezentovaných informácií vkladať vlastné komentáre či hodnotenia. Na vyjadrovanie vlastných stanovísk by mal byť vyčlenený osobitný žáner - komentár), **vyváženosť** (ide o rovnomerné zastúpenie nielen politických alternatív, čo sa týka rozsahu a úpravy konkrétnej správy), **rôznorodosť** (poskytovanie čo najširšieho výberu informácií), **aktuálnosť** (rýchle informovanie o relevantných udalostiach), **zrozumiteľnosť** (logicky správne radenie udalostí).

Dané kritériá boli brané do úvahy pri posudzovaní objektivity a vyváženosti spravodajských príspevkov.

I.Výsledky monitoringu Novín STV

V sledovanom období (1.6.-16.6.2002) bolo odmonitorovaných 16 vydaní hlavného spravodajského programu STV - Noviny STV na časovej ploche cca 5,3 hod.

V rámci relevantných príspevkov bolo prezentovaných 19 politických strán, prezident SR a vláda SR. Z hľadiska tematického kontextu zobrazovaných politických subjektov patrili k najfrekvencovanejším príspevky prezentujúce aktuálne a vnútropolitické udalosti a témy:

- zahraničná pracovná návšteva prezidenta v USA a Kanade,
- kauza redaktorov STV,
- kauza tendra na dodávku 35 LMV pre ŽSR,
- správy o pripravenosti SR pre vstup do EÚ, správy zo zasadania spoločného parlamentného výboru únie a Európskej komisie o postupe rozširovania EÚ,

- rokovanie o spoločnom postupe SNS a PSNS do volieb 2002.

Okrem týchto tém spravodajstvo STV venovalo v danom období veľkú pozornosť zasadnutiam republikových rád jednotlivých politických subjektov, najmä v súvislosti so zverejnením ich kandidátok do nastávajúcich volieb a spoločnom postupe, či spájaním sa niektorých politických strán pred voľbami. Značná pozornosť bola venovaná aj ekonomickým problémom, najmä problémom v rezortoch školstva a zdravotníctva, štátnej správy, rokovaniam vlády. Spravodajstvo neobišlo ani kauzu vlečúceho sa vypočúvania predsedu HZDS finančnou políciou v súvislosti s preukázaním pôvodu peňazí použitých pri prestavbe jeho vily v Trenčianskych Tepliciach. Početne zastúpené boli i reakcie významných predstaviteľov členských štátov EÚ a USA či zástupcov NATO a EÚ na otázky povolebného vývoja na Slovensku, nedôveryhodnosti HZDS-ĽS a jeho predsedu pre zahraničie, ktorá sa javí v prípade účasti tohto politického subjektu vo vláde ako možná prekážka vstupu Slovenska do EÚ a NATO. Spravodajstvo STV informovalo aj o aktuálnych výsledkoch prieskumov volebných preferencií a dôveryhodnosti politických osobností.

1. Priestor a spôsob prezentácie sledovaných politických subjektov v Novinách STV

graf č. 1 priestor

graf č. 2 spôsob

Tab.č.1 - STV

Poradie	Subjekt	Priestor (%)	Priestor (H:M:S)	Spôsob prezentácie		
				poz.	neut.	neg.
1.	Vláda	33,1	0:10:38	1	65	-18
2.	HZDS	12,2	0:03:56	0	22	-10
3.	Prezident	11,8	0:03:48	0	16	0
4.	PSNS	9,2	0:02:57	0	26	0
5.	SNS	8,3	0:02:39	0	29	-1
6.	SDE	7,6	0:02:27	0	17	-1
7.	ANO	4,3	0:01:22	0	9	0
8.	SMK	2,6	0:00:50	0	9	0
9.	KDH	2,5	0:00:48	0	11	-1
10.	SDSS	2,2	0:00:42	0	4	-4
11.	DÚ	1,3	0:00:26	0	5	0
12.	Smer	0,9	0:00:18	0	6	0
13.	DS	0,7	0:00:14	0	3	0

14.	SZS	0,7	0:00:14	0	2	0
15.	SDA	0,6	0:00:12	0	8	0
16.	OKS	0,6	0:00:12	0	3	0
17.	SDKÚ	0,5	0:00:09	0	3	-5
18.	SOP	0,4	0:00:08	0	8	0
19.	ROI	0,4	0:00:07	0	1	0
20.	SDchS	0	0:00:01	0	1	0
21.	KSS	0	0:00:01	0	1	0

Najväčšiu plochu z celkového priestoru sledovaných politických subjektov mala **vláda - 33,1%**. Jej predstavitelia boli prezentovaní v súvislosti s výsledkami rokovaní vlády a v rámci problematiky jednotlivých rezortov. Vláda bola zobrazovaná aj v kauze tendra na dodávku ľahkých motorových jednotiek pre ŽSR. V tejto kauze dostali široký priestor na jej objasnenie najmä predseda vlády M.Dzurinda a zástupca kompetentného ministerstva vlády J.Macejko. Reakcie vlády boli početne zastúpené i pri komentovaní stavu pripravenosti Slovenska pre vstup do EÚ, najmä v súvislosti s jej hodnotením zo strany predstaviteľov parlamentného výboru únie a Európskej komisie. Predstavitelia vlády sa vyjadrovali i k výsledkom prezidentovej zahraničnej cesty do USA a Kanady a k predkladanému návrhu rozpočtu na rok 2003. Jednotliví predstavitelia rezortov reagovali napr. na správu AI o stave dodržiavania ľudských práv na Slovensku, privatizácii ZSE, medializovaným bol i vládny návrh zákona o konflikte záujmov a preukazovania pôvodu peňazí a nadobudnutého majetku či odsúhlasenie vyslania slovenskej ženijnej jednotky do Afganistanu. Stanoviská vlády boli prezentované i v súvislosti s rokaním premiéra M.Dzurindu s novým maďarským premiérom P.Megyesim o maďarskom krajskom zákone, novým návrhom školského zákona a s bezpečnosťou Slovenska vo vzťahu k teroristickým útokom. Charakter informácií vzťahujúcich sa k vláde bol v sledovanom období **neutrálny a negatívny**, vláda patrila k najviac negatívne prezentovaným subjektom. Bola kritizovaná najmä v súvislosti s predložením návrhu nového školského zákona, neotvorením Púchovskej cirkevnej školy či neakreditovaným odborom medzinárodného práva na UMB v Banskej Bystrici. Kritike bol podrobený i rezort zdravotníctva - zastavenie financovania kardio-vaskulárnych centier z mimorozpočtových zdrojov, nesplnenie predvolebných sľubov o oddľžení rezortu zdravotníctva, kritika návrhu vzniku Vysokej školy zdravotníckej. Vláda bola kritizovaná i prostredníctvom Matice Slovenskej, ktorá vláde vytýkala spoločenský a sociálny prepád celej republiky. ZMOS kritizoval vládne kroky za neúčinné a chaotické presúvanie majetku štátu na samosprávy obcí, organizácia pre dodržiavanie ľudských práv AI vyčítala vláde nedostatočnú komunikáciu s úradmi pre ľudské práva. Kritika vlády smerovala i z radov poslancov NR SR, ktorí kritizovali vládny návrh zákona o konflikte záujmov a predseda vlády adresoval výhrady k práci MDPaT. S činnosťou vlády bola zaznamenaná jedna **pozitívna** informácia, týkajúca sa poskytnutia finančného príspevku SNG.

V sledovanom období bolo v Novinách STV prezentovaných popri prezidentovi a vláde

19 politických strán. Z nich najväčšie zastúpenie malo **HZDS-LS**, ktoré bolo prezentované na ploche **12,2%**. HZDS-LS dostalo priestor v reakcii na zahraničné ohlasy členských štátov EÚ tlmočiace negatívne stanoviská na prípadnú účasť tohto hnutia vo vláde po jesenných parlamentných voľbách. Veľký priestor bol venovaný aj kauze vypočutia (resp. neúspešného predvolania na vypočutie) predsedu HZDS finančnou políciou v súvislosti s preukázaním zdrojov financovania jeho vily v Trenčianskych Tepliciach. Hnutie reagovalo i na vyjadrenia predstaviteľov politickej strany Smer o povolebnej spolupráci s jednotlivými stranami, informovalo o vyjadrení podpory 16 rómskym politickým stranám a ponuke kandidátskych miest na svojej kandidátke zástupcom týchto subjektov. HZDS sa negatívne vyjadrovalo i k niektorým krokom vlády (vyslanie jednotky do Afganistanu, neoddlženie rezortu zdravotníctva a pod.) Hnutie bolo prezentované aj v súvislosti so zastavením trestného stíhania I.Lexu a útokom psychicky chorej ženy na dcéru V.Mečiara. Najmä kontext informácií zo zahraničia na možnosti vstupu SR do NATO a EÚ a kauza neúspešného predvolávania V.Mečiara na výsluch finančnej polície bol smerom k HZDS negatívny a HZDS-LS sa z hľadiska počtu negatívnych referencií ocitlo na druhom mieste v rámci sledovaných politických subjektov. Pozitívna informácia v súvislosti s HZDS-LS zaznamenaná nebola a celkovo možno spôsob prezentácie označiť ako **neutrálno-negatívny**.

Na ploche **11,8%** bol prezentovaný prezident **R.Schuster**. Veľkosť priestoru prezentácie prezidenta súvisela predovšetkým s jeho zahraničnými cestami v danom období - summit prezidentov v Slovinsku, návšteva USA a Kanady. Početne boli zastúpené i jeho vyjadrenia smerujúce k povolebnému usporiadaniu a orientácii Slovenska, ktorými reagoval na negatívne signály zo zahraničia obávajúce sa prerušenia nastúpenej cesty demokratických premien Slovenska a jeho snáh o začlenenie sa do NATO a EÚ. Prezident bol prezentovaný aj pri príležitosti Dňa otvorených dverí prezidentského paláca. Spôsob prezentácie prezidenta bol len **neutrálny**.

Ďalšími v poradí politických subjektov boli **PSNS** s **9,2%**, nasledovaná **SNS** s **8,3%**. Tieto pozície v rámci ostatných politických strán im "zabezpečila" v tom období prebiehajúca diskusia vedenia týchto strán ohľadom novej spolupráce a spoločného vstupu do jesenných parlamentných volieb. Okrem týchto tém boli obe strany prezentované i v súvislosti s kritikou krokov koalície a vlády (napr. nesúhlas s vyslaním ženínej jednotky do Afganistanu, kauza bývalej zdravotnej poisťovne Perspektíva). PSNS bola prezentovaná len neutrálne, SNS neutrálno-negatívne. Jediná negatívna zmienka odznela paradoxne z úst predsedníčky SNS, ktorá kritizovala zrejme pred ňou utajenú iniciatívu členov jej strany, tzv. signatárov výzvy za spoločný postup SNS a PSNS do volieb 2002, ktorí iniciovali spoločné rokovania týchto politických subjektov. **SDL** so **7,6%** zastúpením bola prezentovaná najmä v súvislosti so závermi prebiehajúceho zjazdu tejto strany a kandidátky do parlamentných volieb. Zástupcovia strany sa vyjadrovali i k vládnemu návrhu zákona o konflikte záujmov. Spôsob prezentácie strany bol neutrálno-negatívny, jediná negatívna zmienka na jej adresu odznela v súvislosti s utváraním spoločnej koalíčnej zmluvy pre vstup do volieb medzi SDL, SOP a SDSS z úst J.Volfa, zástupcu SDSS, ktorý reagoval na rozhodnutie vedenia tejto strany v súvislosti s jeho vylúčením zo spoločnej kandidátky.

Na siedmej pozícii v poradí politických subjektov sa umiestnila mimoparlamentná strana **ANO** - **4,3%**. Jej zástupcovia dostali priestor na vyjadrenie najmä pri prezentovaní záverov svojho republikového snemu konaného v danom období. Strana bola

prezentovaná len **neutrálne**.

SMK bola zastúpená na ploche **2,6%**. Jej členovia reagovali na stretnutie premiéra M.Dzurindu s novým maďarským premiérom P.Magyesim a situáciu okolo maďarského krajanského zákona, zahraničnú cestu prezidenta republiky v Kanade a USA, ktorej účastníkom bol aj P.Csáky ako zástupca maďarskej menšiny, a komentovali vládny návrh zákona o konflikte záujmov. Spôsob prezentácie strany bol len **neutrálny**.

Priestor prezentácie **KDH** predstavoval **2,5%**. Strana sa prezentovala kritickými pripomienkami k návrhu školského zákona, jej zástupcovia sa vyjadrovali i k návrhu vládneho zákona o konflikte záujmov či k stretnutiu premiérov Maďarska a Slovenska ako i ku kauze tendra ŽSR. Spôsob prezentácie KDH bol **neutrálno-negatívny**.

SDSS na ploche **2,2%** bola prezentovaná najmä v súvislosti s rokovaniami o spoločnej kandidátke do volieb strán SDL, SOP a SDSS. S touto informáciou súviseli i negatívne zmienky o SDSS (smerovali k osobe J.Volfa) a celkový spôsob prezentácie strany bol **neutrálno-negatívny**.

Na ploche **1,3%** mala zastúpenie **DÚ**. Ústami jej predsedu J.Budaja reagovalo vedenie strany na problematiku novelizácie volebného zákona či zákona o vysielaní a retransmisii tesne pred voľbami. Spôsob prezentácie strany bol **neutrálny**.

Nasledovné pozície s jedno a menej ako 1 percentným zastúpením zaujali strany v nasledovnom poradí - Smer, DS, SZS, SDA, OKS, SDKÚ, SOP, ROI, SDchS a KSS. Strana **Smer** priniesla informácie zo záverov svojej programovej konferencie. Jej zástupcovia sa vyjadrovali k zahraničnej ceste prezidenta republiky v USA a Kanade. Spôsob prezentácie strany Smer podobne ako u ostatných spomínaných strán s jedno a menej percentným zastúpením, s výnimkou SDKÚ, bol **neutrálny**. Zástupcovia **DS** reagovali na návrh novej novely volebného zákona, SZS informovala o svojom rozhodnutí ísť samostatne do volieb. **SDA, OKS a SOP** informovali o záveroch svojich republikových rád a pripravách kandidátok pred nastávajúcimi parlamentnými voľbami. Strana **SDKÚ** bola prezentovaná v rámci kauzy tendra na dodávku LMV pre ŽSR, tiež v súvislosti s návrhom poslanca Šagáta na zriadenie vysokej školy pre zdravotníkov a stanoviskom R.Fica o neprijateľnosti povolebnej spolupráce s M.Dzurindom a I.Miklošom. **ROI** bola prezentovaná v súvislosti s prebiehajúcim rokaním 16 rómskych politických strán a prijatím účasti svojich zástupcov na kandidátke HZDS, k **SDchS** sa vzťahovala len zmienka, týkajúca sa pripravovanej koalície so stranou PSNS. **KSS** bola taktiež spomenutá len vo forme zmienky pri informovaní o prieskumoch predvolebných preferencií jednotlivých politických strán. Obidve posledne menované strany (SDchS, KSS) vzhľadom na sekundovú zmienku prezentácie a pre lepšiu prehľadnosť údajov nie sú v grafoch č.1 a č.2 uvedené.

Prezentácia jednotlivých politikov

Nasledujúca tabuľka č.2 uvádza poradie zastúpenia prvých 15 politikov v Novinách STV v danom období a spôsob ich prezentácie z hľadiska počtu referencií.

Tab.č. 2 - STV

Poradie	Subjekt	Priestor (H:M:S)	Spôsob prezentácie		
			poz.	neut.	neg.

1.	R.Schuster	0:03:48	0	16	0
2.	V.Mečiar	0:03:17	0	8	-8
3.	M.Dzurinda	0:01:58	0	11	-3
4.	J.Slota	0:01:09	0	9	0
5.	J.Macejko	0:01:06	0	3	0
6.	M.Kadlečíková	0:01:00	0	5	-1
7.	A.Malíková	0:00:58	0	8	0
8.	P.Koncoš	0:00:53	0	4	0
9.	I.Mikloš	0:00:52	0	5	-1
10.	J.Migaš	0:00:52	0	2	0
11.	E.Kukan	0:00:51	0	5	0
12.	J.Paška	0:00:39	0	6	0
13.	P.Ponický	0:00:38	0	2	-1
14.	R.Kováč	0:00:31	0	2	0
15.	B.Bugár	0:00:30	0	2	0

Poradie politikov vo veľkej miere kopíruje poradie umiestnenia jednotlivých politických subjektov. Najprezentovanejšou osobou bol prezident SR R.Schuster a zástupcovia tých politických strán, ktorí sú zároveň aj členmi vlády (Dzurinda, Macejko, Kadlečíková, Mikloš, Kukan, Ponický, Kováč).

U všetkých zastúpených politikov prevažovali neutrálne zmienky, pozitívne nebol prezentovaný žiadny politik. Negatívne bolo prezentovaných 6 politikov, z nich najviac negatívnych informácií sa vzťahovalo k predsedovi HZDS-ĽS V.Mečiarovi.

Tieto sa týkali najmä informácií o jeho neprijateľnosti pre zahraničie a kritické referencie boli zaznamenané aj s informovaním o predvolávaní V.Mečiara na políciu z dôvodu preukázania spôsobu financovania jeho vily v Trenčianskych Tepliciach. Kritické ohlasy na jeho osobu boli adresované i z úst predstaviteľov strany Smer v súvislosti s možnou povolebnou spolupracou jednotlivých politických subjektov. V počte 3 negatívnych zmienok boli ďalej prezentovaní M.Dzurinda a J.Macejko. Ich negatívne referencie vyplynuli z kauzy tendra na dodávku LMV pre ŽSR. Jedna negatívna zmienka bola zaznamenaná v prezentácii politikov - I.Mikloša, M.Kadlečíkovej a P.Ponického. Ostatní politici prvej pätnástky boli prezentovaní len neutrálne.

Pozn. Najnegatívnejšie prezentovaným politikom v spravodajstve STV bol v danom období J.Volf (SDSS - 4 negatívne zmienky), ten sa však z hľadiska priestoru prezentácie v prvej pätnástke politikov neobjavil.

2. Nekorektné správy v spravodajstve STV

Pri hodnotení výskytu nekorektných správ u vysielateľa STV možno skonštatovať, že zo

širšieho pohľadu **nebolo zaznamenané porušenie kritérií aktuálnosti, vecnosti, presnosti, transparentnosti, relevantnosti a vyváženosti**. Odvysielané príspevky boli zväčša jasné a stručné, u komentátorov, moderátorov či aktérov jednotlivých príspevkov **nebola zaznamenaná prítomnosť komentatívnych prvkov**, príspevky domácich i vyslaných redaktorov sa vyznačovali v prevažnej miere vecnosťou a faktografickosťou. Spravodajstvo STV vo všeobecnosti mapovalo v danom období väčšinu udalostí a tém celospoločenského významu. Menšie nepresnosti mali skôr technický charakter, ako napr. nesprávne uvedenie členstva v strane pri titulku politika, za čo sa následne STV ústami moderátora divákovi ospravedlnila.

S ú h r n:

V monitorovanom období bolo v Novinách STV prezentovaných 21 politických subjektov, z toho 19 politických strán.

Z hľadiska priestoru bola v Novinách STV:

- najprezentovanejšia vláda
- druhým subjektom sa stalo HZDS-ĽS, ktoré bolo súčasne najprezentovanejšou politickou stranou
- prezident SR zaujal tretiu pozíciu v rámci všetkých sledovaných subjektov.

Z hľadiska spôsobu prezentácie u sledovaných subjektov prevládali neutrálne informácie. Pri vzájomnom porovnaní pozitívnych a negatívnych referencií možno konštatovať:

- žiadne pozitívne, iba negatívne informácie odzneli pri prezentácii 8 sledovaných subjektov
- **najnegatívnejšie bola prezentovaná vláda, nasledovalo HZDS-ĽS, SDKÚ, SDSS, SNS a SĽE**
- pozitívne (v jednom prípade) a zároveň negatívne bola hodnotená len vláda
- len pozitívne (bez negatívnej referencie) nebol prezentovaný žiadny subjekt.

Z hľadiska zastúpenia jednotlivých politických subjektov možno hovoriť o dodržiavaní zásady pomerného zastúpenia politických strán. Vysielateľ poskytol pomerne široké zastúpenie politického spektra napriek skutočnosti, že monitoring mapoval obdobie cca dvoch týždňov. V danom časovom období dostali v spravodajskej relácii priestor i predstavitelia mimoparlamentných strán v početnom zastúpení (ANO, Smer, SZS, SDA, OKS, ROI, SDchS, KSS).

II. Výsledky monitoringu TV Markíza

V sledovanom období bolo odmonitorovaných 16 hlavných spravodajských programov TV Markíza, čo predstavovalo cca 6 hodín. Z hľadiska tematického kontextu prezentovaných politických subjektov boli najfrekvencovanejšími príspevky prezentujúce aktuálne vnútropolitické udalosti a témy:

- činnosť vlády a parlamentu
- kauza protestujúcich redaktorov STV

- zahraničné cesty prezidenta R.Schustera (Slovinsko, Kanada, USA)
- zastavenie stíhania I.Lexu
- predvolania V. Mečiara v súvislosti s objasnením financovania výstavby jeho vily.

K pravidelným informáciám patrili aj výsledky prieskumov volebných preferencií a z hľadiska blížiacich sa parlamentných volieb bolo dané obdobie charakteristické aj príspevkami s informáciami o kandidátkach jednotlivých politických strán. Aj z tohto dôvodu bol celkový počet prezentovaných politických subjektov o niečo vyšší ako v predchádzajúcich monitorovaných obdobiach.

1.Priestor a spôsob prezentácie sledovaných politických subjektov

graf č. 3 priestor

graf č. 4 spôsob

Tab.č.3 - TV Markíza

Poradie	Subjekt	Priestor (%)	Priestor (H:M:S)	Spôsob prezentácie		
				poz.	neut.	neg.
1.	Vláda	29,0	0:25:34	0	262	-16
2.	HZDS	10,1	0:08:56	0	75	-9
3.	Prezident	9,0	0:07:55	1	52	0
4.	ANO	7,7	0:06:50	2	45	0
5.	SNS	6,6	0:05:50	0	41	-2
6.	SDE	4,7	0:04:11	0	42	-2
7.	SDKÚ	4,7	0:04:11	0	26	-5
8.	Smer	4,4	0:03:53	0	17	-1
9.	SMK	3,5	0:03:03	0	20	-3
10.	KDH	3,4	0:02:59	0	18	0
11.	SDA	3,4	0:02:58	0	30	-1
12.	SOP	2,8	0:02:29	0	18	0
13.	PSNS	2,3	0:02:02	0	22	0
14.	Nezávislí	2,1	0:01:52	0	15	0
15.	SDSS	1,5	0:01:17	0	19	0
16.	SZS	1,4	0:01:16	0	10	0

17.	DÚ	1,1	0:01:00	0	12	0
18.	DS	0,9	0:00:47	0	8	0
19.	OKS	0,7	0:00:39	0	4	0
20.	RIS	0,2	0:00:10	0	3	0
21.	SLS	0,2	0:00:09	0	1	0
22.	KLS	0,1	0:00:06	0	1	0
23.	SDK	0,1	0:00:04	0	2	0

Popri prezidentovi, vláde a nezávislých poslancoch prezentovalo spravodajstvo TV Markíza v danom období 20 politických strán.

Z celkového priestoru sledovaných politických subjektov najväčší priestor - **29,0%** - mala **vláda**. Prezentovaná bola predovšetkým v rámci príspevkov informujúcich o jej činnosti a príspevkov týkajúcich sa problematiky jednotlivých rezortov (účasť slovenskej žienijnej jednotky v Afganistane, 3 návrhy zákona o konflikte záujmov, štátny rozpočet, zákon o ochrane súkromia, predaj 49% akcií ZSE, plán prijímania eurozákonov, legislatíva pred voľbami, úrad na ochranu osobných údajov). Prezentovaná bola aj v súvislosti s kauzou tendra na dodávku LMV pre ŽSR. Spôsob prezentácie vlády bol **neutrálny a negatívny**, pričom vláda patrila počtom negatívnych informácií k najviac negatívne prezentovaným politickým subjektom.

V poradí druhým najprezentovanejším politickým subjektom s plochou **10,1%** bolo **HZDS-ES**. Hnutie bolo prezentované predovšetkým v súvislosti s integračnými snahami SR o začlenenie do NATO a EÚ, zástupcovia hnutia mali možnosť vyjadriť sa k makroekonomickým ukazovateľom Slovenska, k problému zadĺženosti zdravotníctva či dôchodkovej reforme. Spôsob prezentácie strany bol **neutrálno-negatívny**. Negatívne prezentovanie pritom vyplývalo predovšetkým z kontextu takých informácií, akými boli zahraničím odmietaná možná povolebná účasť V.Mečiara vo vláde, odmietavý postoj V.Mečiara zverejniť meno subjektu, od ktorého získal pôžičku na rekonštrukciu svojej vily. V počte negatívnych informácií bolo HZDS-ES po vláde druhým najnegatívnejšie prezentovaným politickým subjektom.

Plocha prezentácie **prezidenta** predstavovala v danom období **9,0 %** a prezident bol tak v poradí tretím najprezentovanejším politickým subjektom v spravodajstve TV Markíza. R.Schuster bol prezentovaný predovšetkým v rámci svojich zahraničných aktivít - summit prezidentov stredoeurópskych krajín v Slovinsku a návšteva Kanady a USA. Z domácich aktivít prezidenta zaznamenala TV Markíza deň otvorených dverí v prezidentskom paláci. V rámci tejto informácie bola zaznamenaná jedna **pozitívna** referencia o prezidentovi, ináč bol spôsob prezentácie prezidenta len **neutrálny**.

V celkovom poradí štvrtým politickým subjektom a v rámci politických strán druhou bola mimoparlamentná strana **ANO**. Priestor prezentácie tejto strany predstavoval v danom období **7,7%**. Strana bola prezentovaná predovšetkým v rámci kauzy redaktorov spravodajstva STV a v súvislosti s 1.republikovým kongresom strany - táto informácia bola súčasťou headlinu v daný vysielací deň a príspevok bol zaradený ako prvý, až po ňom nasledovala správa o práve prebiehajúcim zjazde SDL. Okrem toho bola

prezentácia strany zaznamenaná v príspevkoch, kde sa zástupcovia ANO mali možnosť vyjadriť k zhoršeniu makroekonomických ukazovateľov SR, návrhu na zriadenie novej VŠ pre zdravotníkov, ku kauze tendra na dodávku 35 ľahkých motorových vlakov pre ŽSR, či k problematike dôchodkovej reformy. Pozitívna informácia o strane bola zaznamenaná v súvislosti s návrhom ANO na reformu zdravotníctva (konferencia SAFS, kde 9 politických subjektov predložilo svoje návrhy reformy zdravotníctva). Aj v rámci tohto monitorovacieho obdobia bol spôsob prezentácie strany ANO **neutrálno-pozitívny**, t.j. bez negatívnej prezentácie a bola jedinou politickou stranou s takýmto spôsobom prezentácie.

SNS bola prezentovaná na ploche **6,6%**, a to predovšetkým prostredníctvom príspevkov informujúcich o možnom stretnutí A.Malíkovej a J.Slotu, o rokovaní predsedníctva SNS o volebnej kandidátke. Spôsob prezentácie strany bol **neutrálno-negatívny**.

Aj v prípade **SDĽ** bol spôsob prezentácie neutrálno-negatívny. Strana bola prezentovaná predovšetkým v súvislosti s 8.zjazdom strany, okrem toho v príspevkoch informujúcich o výsledkoch prieskumov volebných preferencií a zákone o obchodných reťazcoch. Plocha prezentácie v rámci všetkých sledovaných politických subjektov predstavovala v danom období **4,7%**.

Na ploche **4,7%** bola prezentovaná aj **SDKÚ** a spôsob jej prezentácie bol taktiež **neutrálno-negatívny**. Počtom negatívnych informácií sa však SDKÚ zaradilo za vládu a HZDS-LS, t.j. na tretiu pozíciu. Negatívna prezentácia strany súvisela v danom období predovšetkým s informovaním o kauze tendra na dodávku 35 ľahkých motorových vlakov pre ŽSR. Okrem toho bola SDKÚ prezentovaná v príspevkoch informujúcich o výsledkoch prieskumov volebných preferencií a prostredníctvom svojich zástupcov aj v rámci informovania o problematike paušálnych daní pri slobodných povolaniach a dôchodkovej reforme.

Prezentácia strany **Smer** bola zaznamenaná v príspevkoch, ktoré informovali o prieskumoch volebných preferencií, konferencii SAFS, kde 9 politických subjektov predložilo svoje návrhy reformy zdravotníctva, a o návrhu zákona o športe. Negatívna prezentácia strany bola zaznamenaná v súvislosti s informovaním o návrhu Smer-u na riešenie nezamestnanosti. Pozitívna referencia pri prezentácii strany Smer nebola zaznamenaná a celkovo možno spôsob prezentácie strany označiť ako **neutrálno-negatívny**.

SMK bola prezentovaná na ploche **3,5%**, pričom zástupcovia strany mali možnosť vyjadriť sa k návrhom na novelizáciu zákona o vysielaní a retransmisii, zhoršeniu niektorých makroekonomických ukazovateľov našej ekonomiky. Tematický kontext prezentácie strany predstavovalo aj hodnotenie pôsobenia P.Csákyho vo funkcii podpredsedu vlády či prieskum volebných preferencií. Spôsob prezentácie strany bol **neutrálno-negatívny**.

KDH, ktorého plocha prezentácie predstavovala **3,4%**, dostalo priestor v rámci informácií o pozícii nezávislých poslancov v parlamente, o problematike zákona o konflikte záujmov a v rámci výsledkov prieskumov volebných preferencií. Spôsob prezentácie strany bol len **neutrálny**.

Aj mimoparlamentnej **SDA** patrila plocha **3,4%**, spôsob prezentácie bol prevažne **neutrálny**, zaznamenaná bola jedna **negatívna** informácia. Strana bola prezentovaná v rámci kauzy STV, v súvislosti s prijatím etického kódexu SDA a zasadnutím ústrednej rady SDA, ktorá potvrdila prvé 4 miesta na kandidačnej listine.

Predovšetkým informácie o kandidátkach či rozhodnutia o postupe strán pre nastávajúce parlamentné voľby boli tematickým kontextom prezentácie aj nasledovných prezentovaných politických strán - **SOP** (priestor 2,8%), **SDSS** (1,5%), **SZS** (1,4%), **SLS** (0,2%), **KES** (0,1%). Spôsob prezentácie týchto strán bol **neutrálny**.

PSNS (2,3%) bola prezentovaná predovšetkým v súvislosti s informáciami o možnom stretnutí A.Malíkovej a J.Slotu. Spôsob prezentácie strany bol len **neutrálny** a rovnako aj ostatných politických strán, ktoré uzatvárajú tabuľku č.3 a ktoré TV Markíza v danom období, okrem vyššie spomínaných, prezentovala.

Prezentácia jednotlivých politikov

Nasledujúca tabuľka č.4 uvádza poradie prvých pätnástich najprezentovanejších politikov v spravodajstve TV Markíza v monitorovanom období a spôsob ich prezentácie z hľadiska počtu informácií.

Tab.č.4 - TV Markíza

Poradie	Subjekt	Priestor (H:M:S)	Spôsob prezentácie		
			poz.	neut.	neg.
1.	R.Schuster	0:07:55	1	52	0
2.	M. Dzurinda	0:03:37	0	41	-3
3.	V. Mečiar	0:03:18	0	29	-7
4.	A. Malíková	0:02:45	0	20	-1
5.	P.Csáky	0:02:42	0	19	-3
6.	F.Hajnovič	0:02:39	0	33	0
7.	P.Rusko	0:02:07	0	18	0
8.	I.Mikloš	0:02:00	0	20	0
9.	J.Čarnogurský	0:01:58	0	14	0
10.	P.Weiss	0:01:56	0	16	-1
11.	M.Kadlečíková	0:01:40	0	16	-1
12.	J.Slota	0:01:32	0	13	0
13.	P.Ponický	0:01:27	0	16	-2
14.	M.Urbáni	0:01:22	0	10	0
15.	I.Šimko	0:01:20	0	10	0

Poradie politikov v tabuľke vo väčšej miere zodpovedá poradiu zobrazovaných politických subjektov daného obdobia, a tak v prvej pätnástke sú okrem prezidenta predovšetkým zástupcovia tých politických strán, ktorí sú zároveň aj členmi vlády. Z hľadiska spôsobu prezentácie jednotlivých politikov v tabuľke prevažovali u všetkých

neutrálne informácie, pozitívne bol prezentovaný len prezident, negatívne sedem politikov. Z nich najnegatívnejšie bol prezentovaný predseda HZDS V.Mečiar, nasledovali M.Dzurinda a P.Csáky, P.Ponický, A.Malíková, M.Kadlečíková a P.Weiss. Ostatní politici v tabuľke pätnástich najprezentovanejších politikov monitorovaného obdobia boli prezentovaní len neutrálne.

2. Nekorektné správy v spravodajstve TV Markíza

V monitorovanom období boli zaznamenané príspevky, v ktorých nebolo dodržané kritérium presnosti, vecnosti a vyváženosti.

Presnosť (t.j. správa by mala obsahovať výlučne fakty zodpovedajúce skutočnosti)

12.6. Prieskum - príspevok informoval o monitoringu, ktorý realizovala Rada pre vysielanie a retransmisiiu.

Nepresnosti uvedené v príspevku:

- podľa televízie *"Rada pre vysielanie a retransmisiiu sledovala spravodajské relácie v celoslovenských televíziách. Výsledkom marcového monitoringu licenčnej rady je percentuálne vyjadrenie priestoru, ktorý venovali jednotlivým politickým subjektom spravodajské relácie."* Informácia je nepresná, pretože výsledkom monitoringu Rady nebolo len percentuálne vyjadrenie priestoru jednotlivých politických subjektov, monitoring mal aj svoju kvalitatívnu časť zameranú na spôsoby prezentácie sledovaných politických subjektov. Výsledky práve tejto časti monitoringu poukazovali na nedodržiavanie objektivity a nestrannosti v spravodajstve TV Markíza.
- televízia uviedla výsledky len za TV Markíza a STV, pritom išlo o komparatívny monitoring troch televízií - STV, TV Markíza a TV JOJ
- televízia uviedla ako najčastejšie prezentovaných politikov, ktorí dostali na obrazovkách TV Markíza a STV najväčší priestor- 1. M.Dzurindu, 2.R.Schustera, 3. I.Mikloša a 4.R.Fica. Poradie prvých štyroch politikov podľa veľkosti priestoru bolo pritom podľa výsledkov monitoringu Rady nasledovné:
STV - 1. M.Dzurinda 2. R.Schuster 3. I.Mikloš 4. M.Ftáčnik
TV Markíza - 1. M.Dzurinda 2. P.Koncoš 3. R.Fico 4. I.Mikloš
Informácia okrem toho, že sa opäť vzťahuje len k STV a TV Markíza, je nepresná.

Prezentované informácie v príspevku sa nepridžžali skutočných faktov a prezentované boli v podobe, ktorá bola pre televíziu výhodnejšia.

2.6. Tretinu neprerokovali - pri poslancovi M.Fehéroví z SMK bola uvedená príslušnosť HZDS. Domnievame sa, že dôvodom tejto nepresnosti nebol zámer, chybu by ale bolo vhodné napraviť aspoň dodatočným ospravedlnením.

Vecnosť - žurnalisti by nemali vkladať do spravodajských informácií vlastné komentáre či hodnotenia, fakty by mali podávať bez zaujatosti. Nemali by sa používať slová, výrazy,

ktoré majú určité hodnotiace zafarbenie a vzbudzujú tak dojem náklonnosti alebo zaujatosti voči prezentovaným skutočnostiam či subjektom. Rovnako aj spravodajské titulky by mali čo najvýstižnejšie vyjadrovať podstatu uvádzaných faktov, nemali by obsahovať interpunkčné znamienka (otáznik, úvodzovky), ktoré podstatu konštatácie určitej informácie podsúvajú do inej, hodnotiacej roviny (spochybnenie, ironia...).

3.6. Kampaň pre všetkých? - redaktor v závere príspevku: *"Hoci nám dnes hovorca M.Dzurindu nevedel povedať, ako vláda zareaguje, je veľmi pravdepodobné, že vzhľadom na nedostatok politickej vôle iniciatíva DS, DÚ nebude úspešná."*

4.6. Moderátori čističi? - príspevok o kauze redaktorov STV - ironický titulok

7.6. Niečo za niečo - redaktorka v závere príspevku: *"SNS sa teda rozhodla ísť do volieb s rôznorodou zostavou, ale spoločným cieľom dostať sa do parlamentu. Či je práve tento spôsob zaručeným receptom na úspech, posúdia ale voliči."*

11.6. Hodnotí sa pozitívne - príspevok informoval o tlačovej besede podpredsedu vlády P.Csákyho. Jeden zo slovných vstupov P.Csákyho uviedol redaktor slovami: *"...Ďalšiu horúcu tému zákon o zahraničných Maďaroch chladne obišiel..."*

14.6. Najväčší škandál - subjektívne hodnotiaci titulok

- redaktorka ironickým tónom: *"Značne rozladený premiér Dzurinda hral dnes na brífingu s novinármi doslova ping-pong. Mal pre nich pripravenú šablónu dvoch základných odpovedí - o tendri so svojim bratom nikdy nerozprával a na otázky týkajúce sa listu poslanca Kresánka, musí odpovedať poslanec Kresánek sám."*

14.6. "Až po hrob" - príspevok prezentoval názor strany Smer na riešenie problému nezamestnaných, ktorí prišli o prácu vlastným pričinením, štát by nemal takýmto nezamestnaným poskytovať peniaze, iba jedno teplé jedlo denne a základné potreby formou vecnej pomoci, v prípade absolventov by mala byť v popredí vzájomná vyživovacia povinnosť rodičov a až potom by mal nastúpiť štát.

- ironický titulok

- redaktorka v reportáži: *"Súčasný právny stav je ale taký, že všetci absolventi sú evidovaní ako nezamestnaní zo subjektívnych dôvodov, lebo neplatia odvody do poisťovních fondov. Stručne to teda znamená, že by sa vo všetkých rodinách absolventov musel skúmať príjem rodičov. I keď je takýto postup minimálne neštandardný, Smeru ani ministerstvu práce to ale vôbec nepripadá zvláštne."* Nasledoval slovný vstup R.Fica: *"Toto je jedna z oblastí, kde nová vláda musí byť podstatne tvrdšia. V opačnom prípade bude mať obrovské ťažkosti udržať ten balvan, ktorý je v prípade deficitného štátneho rozpočtu naozaj obrovský."* Redaktorka: *"štát ale problém nevyrieši, len ho presunie na plecia občanov. Aj v prípade iných nezamestnaných zo subjektívnych dôvodov trvá Smer na svojom - pomoc áno, ale bez peňazí."*

Vyváženosť (ide o rovnomerné zastúpenie nielen politických alternatív, čo sa týka rozsahu a úpravy konkrétnej správy)

5.6. Pravda je uprostred? - kauza STV. M.Ftáčnik (SDA), ktorý dostal v príspevku priestor, sa vyjadril, že redaktorky STV majú nadštandardné vzťahy k niektorým politickým stranám, predovšetkým KDH. Názor redaktoriek na toto vyjadrenie bol v príspevku sprostredkovaný, KDH nedostalo priestor vôbec.

14.6. Najväčší škandál - príspevok informoval o kauze tendra na dodávku 35 ľahkých motorových vlakov pre ŽSR. Z hľadiska spôsobu, akým bol príspevok spracovaný, nebol poskytnutý adekvátny priestor jednej z dotknutých strán, v tomto prípade premiérovi a predsedovi SDKÚ M.Dzurindovi. Jeho vyjadrenia boli v prevažnej miere sprostredkované redaktorkou a navyše komentatívnym, hodnotiacim spôsobom (citácie sú vyššie uvedené pri porušení kritéria vecnosti). V príspevku pritom dostali priestor na vyjadrenie svojich stanovísk ku kauze aj zástupcovia iných politických subjektov, ktoré neboli zainteresovanými stranami - KDH (D.Lipšic) a ANO (P.Rusko). Svoj názor mali možnosť vysloviť nesprostredkované, vlastnými slovami, pričom priestor ich prezentácie bol väčší ako iných priamo sa prezentujúcich osôb, ktoré navyše patrili k dotknutým stranám (M.Dzurinda, J.Macejko, P.Kresánek, Miroslav Dzurinda).

Na obidva uvedené príspevky (Pravda je uprostred, Najväčší škandál) bola Rade doručená sťažnosť a ich podrobnejšia analýza bude predmetom samostatnej správy.

S ú h r n:

V sledovanom období bola v Televíznych novinách TV Markíza z hľadiska priestoru:

- najprezentovanejšia vláda
- druhým subjektom bolo HZDS-ĽS, ktoré tak bolo zároveň najprezentovanejšou politickou stranou spomedzi 20 politických strán zaznamenaných v spravodajstve TV Markíza
- plocha prezentácie prezidenta predstavovala tretiu pozíciu v rámci všetkých prezentovaných subjektov.

Z hľadiska spôsobu prezentácie prevládali u všetkých sledovaných subjektov neutrálne informácie. Pri vzájomnom porovnaní pozitívnych a negatívnych referencií možno konštatovať:

- **najnegatívnejšie bola prezentovaná vláda, nasledovalo HZDS-ĽS, SDKÚ, SMK, SNS, SDE, Smer a SDA**
- **pozitívne, bez jedinej negatívnej informácie, bol prezentovaný prezident a strana ANO.**

Z hľadiska výskytu nekorektných správ boli zaznamenané príspevky, v ktorých neboli dodržané niektoré z kritérií profesionálnej žurnalistickej práce (kritériá sú uvedené v úvode tohto materiálu). Nedostatky v spracovaní jednotlivých príspevkov sa týkali kritéria presnosti, vyváženosti a vecnosti.

III. Výsledky monitoringu programu Noviny TV JOJ

V sledovanom období bolo monitorovaných 16 programov Noviny TV JOJ na celkovej ploche cca 5 hodín.

Prezentovaných bolo 19 politických strán, nezávislí poslanci, prezident a vláda SR. Monitorované obdobie bolo charakteristické niektorými témami, ktoré vyplývali z aktuálnych udalostí a boli v danom období frekventovanejšie ako iné témy. Bol to najmä problém neprijateľnosti osoby V.Mečiara pre USA a západoeurópske krajiny. Táto kritická výhrada voči konkrétnemu politikovi odznela v súvislosti s cestou prezidenta SR do USA a Kanady, s možnosťami prezidenta SR pri poverovaní osôb na zostavenie vlády a ďalej na základe vyjadrení niektorých európskych politikov v súvislosti s blížiacimi sa parlamentnými voľbami v SR. Ďalšou aktuálnou témou bola kauza odchodu redaktorov z STV a frekventovanou témou bolo aj zastavenie trestného stíhania I.Lexu. Pravidelnými príspevkami boli prieskumy verejnej mienky o volebných preferenciách politických strán a politikov a o účasti občanov na voľbách. Väčší priestor bol pridelený aj správe NBS k možným rizikám štátneho rozpočtu a k ďalšiemu vývoju štátnych výdavkov. V závere sledovaného obdobia sa objavila nová téma programu, kauza tendra na dodávku LMV pre ŽSR.

1. Priestor a spôsob prezentácie politických subjektov v Novinách TV JOJ

graf č. 5 priestor

graf č. 6 spôsob

tab.č.5 - TV JOJ

Poradie	Subjekt	Priestor (%)	Priestor (H:M:S)	Spôsob prezentácie		
				poz.	neut.	neg.
1.	Vláda	28,1	0:06:33	0	110	-5
2.	HZDS-ĽS	17,4	0:04:03	1	71	-13
3.	SMK	7,8	0:01:49	0	24	-2
4.	SDKÚ	7,2	0:01:41	0	29	-3
5.	KDH	6,6	0:01:32	0	21	0
6.	SMER	5,3	0:01:14	0	26	0
7.	prezident	5,2	0:01:12	0	35	0
8.	SNS	4,9	0:01:06	0	20	-3
9.	ANO	4,7	0:01:08	0	24	-2
10.	PSNS	3,5	0:00:49	0	21	-1
11.	RIS	1,3	0:00:18	0	6	0
12.	KSS	1,1	0:00:16	0	7	0
13.	nezávislí	1,1	0:00:16	0	3	0
14.	SDE	1,1	0:00:15	0	6	0

15.	ROI	1,0	0:00:14	0	2	-2
16.	SDK	0,9	0:00:13	0	5	0
17.	SOP	0,8	0:00:11	0	1	0
18.	SDSS	0,6	0:00:09	0	1	0
19.	SDA	0,5	0:00:07	0	2	0
20.	SDchS	0,4	0:00:06	0	1	0
21.	SRK	0,3	0:00:04	0	1	0
22.	DS	0,1	0:00:01	0	1	0

Najväčší priestor dostala v sledovanom období v spravodajstve TV JOJ **vláda (28,1%)**, jej prezentácia bola zaznamenaná v príspevkoch informujúcich o činnosti vlády (návrh zákona o konflikte záujmov, o štátnom rozpočte na rok 2003). Spôsob prezentácie vlády bol **neutrálno-negatívny**. Pozitívna prezentácia nebola zaznamenaná.

Druhým najprezentovanejším subjektom bolo **HZDS-ĽS (17,4%)**, ktoré bolo prezentované najmä v súvislosti s témou neprijateľnosti predsedu HZDS-ĽS V.Mečiara pre zahraničie. Ďalšie informácie sa dotýkali predvolania V. Mečiara v súvislosti s objasnením financovania výstavby jeho vily. Predstavitelia HZDS-ĽS sa okrem toho vyjadrovali aj k viacerým aktuálnym politickým problémom. Spôsob prezentácie HZDS-ĽS bol **neutrálno-negatívny**.

Tretím najprezentovanejším subjektom bola **SMK (7,8%)**. Prezentovaná bola predovšetkým prostredníctvom informácií o možnej budúcej spolupráci s HZDS-ĽS a v súvislosti s kritikou vládneho návrhu zákona o konflikte záujmov. Spôsob prezentácie bol **neutrálno-negatívny**.

Štvrtá v poradí - **SDKÚ** - bola zobrazovaná na ploche **7,2%**. Príspevky, v ktorých bola SDKÚ prezentovaná, sa tematicky venovali vzťahu M. Dzurindu a P. Ruska v súvislosti s kauzou v STV, kauzou tendra na dodávku LMV pre ŽSR a možnou povolebnou spoluprácou s KDĽH. SDKÚ bola prezentovaná **neutrálno-negatívne**.

Piatym prezentovaným subjektom bolo **KDĽH (6,6%)**. Tento subjekt dostal priestor najmä v príspevkoch o možnej spolupráci s SDKÚ a pri diskusii o vládnom návrhu zákona o konflikte záujmov. Spôsob prezentácie bol len **neutrálny**.

Mimoparlamentná strana **SMER** dostala priestor **5,3%**. Príspevky, v ktorých bola strana najčastejšie prezentovaná, sa dotýkali najmä študentskej súťaže o miesto budúceho poslanca v parlamente a úvah o strane ako možnom zostavovateľovi vlády po voľbách. Priestor prezentácie **prezidenta** predstavoval **5,2%** a prezident tak bol siedmym najprezentovanejším subjektom v poradí. Príspevky, v rámci ktorých bol prezentovaný, sa dotýkali najmä jeho zahraničnej cesty v USA a Kanade a prezentovaný bol aj prostredníctvom svojich vyjadrení k povereniu zostavením budúcej vlády. Spôsob prezentácie prezidenta bol len **neutrálny**.

SNS (4,9%) bola prezentovaná predovšetkým v súvislosti s kauzou jej členky obvinenej z podpory neofašizmu a kritikou predvolebných billboardov strany. SNS bola prezentovaná **neutrálno-negatívne**.

Mimoparlamentný subjekt **ANO** mal priestor **4,7%** a prezentovaný bol predovšetkým

prostredníctvom príspevkov informujúcich o kauze odchodu redaktorov z STV. V tejto súvislosti odznali aj kritické informácie smerom k ANO a celkový spôsob prezentácie tak možno označiť ako **neutrálne-negatívny**.

PSNS (3,5%) bola prezentovaná najmä prostredníctvom vyjadrení svojho predsedu, ktorý vyslovoval nespokojnosť s nízkymi preferenciami svojej strany a kritizoval SMK. Spôsob prezentácie strany bol **neutrálne-negatívny**.

Priestor ostatných prezentovaných politických subjektov zaznamenaných v tabuľke č. 5 bol málo významný a predstavoval čas len niekoľkých sekúnd.

Prezentácia jednotlivých politikov

Nasledujúca tabuľka č.6 uvádza poradie prvých pätnástich najprezentovanejších politikov v spravodajstve TV JOJ v monitorovanom období a spôsob ich prezentácie z hľadiska počtu informácií.

Tab.č.6 - TV JOJ

Poradie	Subjekt	Priestor (H:M:S)	Spôsob prezentácie		
			poz.	neut.	neg.
1.	M.Dzurinda	0:03:25	0	48	-1
2.	V.Mečiar	0:02:47	0	38	-10
3.	R.Schuster	0:01:12	0	35	0
4.	R.Fico	0:01:01	0	15	0
5.	I.Mikloš	0:01:00	0	12	-1
6.	B.Bugár	0:01:00	0	10	0
7.	P.Rusko	0:00:58	0	16	-2
8.	J.Macejko	0:00:52	0	15	0
9.	P.Hrušovský	0:00:51	0	5	0
10.	J.Slota	0:00:46	0	12	-1
11.	A.Malíková	0:00:39	0	8	0
12.	J.Čarnogurský	0:00:39	0	8	0
13.	L.Nagy	0:00:37	0	4	0
14.	I.Belohorská	0:00:29	0	5	0
15.	P.Kresák	0:00:19	0	3	0

Ako ukazuje tab. č. 6, v prvej pätnástke najprezentovanejších politikov z hľadiska priestoru sú okrem prezidenta štyria zástupcovia politických strán, ktorí sú zároveň členmi vlády, dvaja predstavitelia HZDS, dvaja zástupcovia SMK, zástupca SNS, PSNS, Smer, ANO, KDH a zástupca parlamentného klubu SDK. Najprezentovanejším politikom

bol premiér a predseda SDKÚ M.Dzurinda. Z hľadiska spôsobu prezentácie politikov prevažovali neutrálne informácie, pozitívna informácia sa neobjavila v súvislosti so žiadnym z prvej pätnástky prezentovaných. Negatívne bolo prezentovaných 5 politikov, z nich najnegatívnejšie predseda HZDS V.Mečiar, čo súvisí s už spomínanými témami daného obdobia, vzťahujúcimi sa k osobe V.Mečiara.

2. Nekorektné správy a profesionalita spravodajstva TV JOJ

Vecnosť - komentatívne prvky

V príspevku zo dňa 1.6. moderátor v úvode uviedol: *"Vladimír Mečiar a jeho HZDS v budúcej slovenskej vláde nie sú prijateľnou alternatívou pre NATO. Vyzerá to, ako by si každý zahraničný politik považoval na Slovensku za povinnosť upozorniť stále na to isté, hoci prieskumy volebných preferencií dokazujú, že slovenských voličov poučovať netreba. Najnovšie sa k dlhému radu pripojil Bruce Jackson, šéf amerického výboru pre NATO, nás však zaujímalo viac.."*

S ú h r n:

V sledovanom období bolo v spravodajstve TV JOJ prezentovaných 22 politických subjektov, z toho 19 politických strán.

Z hľadiska priestoru bola:

- najprezentovanejšia vláda
- druhým subjektom bolo HZDS-ĽS, ktoré tak bolo zároveň najprezentovanejšou politickou stranou spomedzi 19 politických strán zaznamenaných v spravodajstve TV JOJ
- plocha prezentácie prezidenta predstavovala siedmu pozíciu v rámci všetkých prezentovaných subjektov.

Z hľadiska spôsobu prezentácie prevládali u všetkých sledovaných subjektov neutrálne informácie. Pri vzájomnom porovnaní pozitívnych a negatívnych referencií možno konštatovať:

- **najnegatívnejšie bolo prezentované HZDS-ĽS, nasledovali SDKÚ, SNS, SMK, ANO, ROI, PSNS**
- **pozitívne (v jednom prípade) a zároveň negatívne bolo prezentované HZDS-ĽS.**

Z hľadiska výskytu nekorektných správ bol zaznamenaný jeden príspevok týkajúci sa kritéria vecnosti.

Komparácia:

Komparácia priestoru prezentovaných politických subjektov v rámci všetkých troch sledovaných televízií ukázala zhodu v poradí prvých dvoch subjektov - vláda, HZDS-ĽS. V poradí ostatných subjektov už boli v rámci televízií zaznamenané rozdiely. Z nich významnejšie boli:

- siedma pozícia prezidenta v spravodajstve TV JOJ (v STV a TV Markíza tretia pozícia)
- tretia pozícia SMK v spravodajstve TV JOJ (v STV ôsma a TV Markíza deviata)
- štvrtá pozícia ANO v spravodajstve TV Markíza (v STV siedma, TV JOJ ôsma)
- sedemnásť pozícia SDKÚ v spravodajstve STV (v TV JOJ štvrtá, v TV Markíza siedma).

Z hľadiska spôsobu prezentácie prevládalo u všetkých troch televízií neutrálne prezentovanie. V pomere pozitívnych a negatívnych informácií dominovali negatívne. Medzi najkritizovanejšie politické subjekty patrili zhodne v rámci všetkých troch televízií vláda, HZDS-ĽS a SDKÚ (len v prípade TV JOJ bolo poradie na prvých dvoch pozíciách vymenené - HZDS-ĽS, vláda, SDKÚ). Pozitívny spôsob prezentácie bol zaznamenaný v spravodajstve STV pri prezentácii vlády, v spravodajstve TV JOJ pri prezentácii HZDS-ĽS. Obidva subjekty boli zároveň prezentované aj negatívne, na rozdiel od TV Markíza, kde prezident a strana ANO boli prezentované len pozitívne (bez negatívnej informácie). V rebríčku politikov u všetkých troch televízií dominovali na prvých troch pozíciách, avšak v rôznom poradí, R.Schuster, V.Mečiar a M.Dzurinda. K najnegatívnejšie prezentovaným politikom z hľadiska počtu negatívnych informácií patril zhodne vo všetkých troch televíziách predseda HZDS V.Mečiar. V rámci prvej pätnástky prezentovaných politikov bola pozitívna informácia zaznamenaná iba pri osobe R.Schustera v spravodajstve TV Markíza (1 pozitívna zmienka).

Z á v e r:

Na základe výsledkov komparatívneho monitoringu hlavných spravodajských programov televízií STV, TV Markíza a TV JOJ v období 1.6.-16.6.2002 možno skonštatovať:

- najprezentovanejšími a zároveň aj najkritizovanejšími politickými subjektami v rámci sledovaných televízií boli vláda a HZDS-ĽS
- spôsob prezentácie u väčšiny zaznamenaných subjektov, ktoré zaujali významnejšiu plochu v rámci priestoru prezentácie bol neutrálno-negatívny
- neutrálno-pozitívne bol prezentovaný iba prezident a strana ANO v spravodajstve TV Markíza
- z hľadiska výskytu nekorektných správ bolo zaznamenaných niekoľko príspevkov, v ktorých neboli dodržané niektoré kritériá profesionálnej žurnalistickej práce (kritérium presnosti, vyváženosti, vecnosti), z nich z hľadiska počtu i charakteru sa ako závažnejšie javia nedostatky v spravodajstve TV Markíza.

Okrem uvedených záverov možno v nadväznosti na závery predchádzajúceho komparatívneho monitoringu (obdobie 4.3.-31.3.2002) hlavných spravodajských programov STV, TV Markíza a TV JOJ skonštatovať, že:

- výsledky súčasného monitoringu, aj keď išlo o monitoring za kratšie časové obdobie, ukázali, že tendencia preferovania strany ANO stále pretrváva. Spôsob jej prezentácie bol opäť neutrálno-pozitívny, bez negatívnej informácie a

zvýraznený významným časovým priestorom (štvrtý najprezentovanejší politický subjekt sledovaného obdobia).

- výskyt príspevkov s komentatívnymi prvkami bol v spravodajstve TV JOJ oproti predchádzajúcemu obdobiu minimálny (v súčasnom monitoringu len 1 príspevok), v TV Markíza stav pretrváva.
-